I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2023/839 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 19. travnja 2023.

o izmjeni Uredbe (EU) 2018/841 u pogledu područja primjene, pojednostavnjenja pravila o izvješćivanju i usklađenosti i utvrđivanja ciljeva država članica za 2030. i Uredbe (EU) 2018/1999 u pogledu poboljšanja praćenja, izvješćivanja, praćenja napretka i preispitivanja

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Pariški sporazum, donesen 12. prosinca 2015. u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) („Pariški sporazum”), stupio je na snagu 4. studenoga 2016. Stranke Pariškog sporazuma dogovorile su se da će zadržati povišenje globalne prosječne temperature na razini koja je znatno niža od 2 °C iznad razina u predindustrijskom razdoblju te da će ulagati napore u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C iznad razine u predindustrijskom razdoblju. Ta obveza ojačana je donošenjem, u sklopu UNFCCC-a, Klimatskog pakta iz Glasgowa od 13. studenoga 2021., u kojem je Konferencija stranaka UNFCCC-a, koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma, prepoznala da će učinci klimatskih promjena biti znatno manji pri povišenju temperature od 1,5 °C u odnosu na povišenje od 2 °C i odlučila uložiti napore u ograničavanje povišenja temperature na 1,5 °C.

(2) U svojem Izvješću o globalnoj procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava iz 2019. Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) iznijela je najnovije znanstvene dokaze o aktualnom smanjenju bioraznolikosti diljem svijeta. Komunikacijom Komisije od 20. svibnja 2020. o strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote („Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030.”) povećavaju se ambicije Unije u pogledu zaštite i obnove bioraznolikosti i ekosustava koji dobro funkcioniraju. Šume i zdrava tla iznimno su važni za bioraznolikost, ali i za pročišćavanje zraka i vode, sekvestraciju i skladištenje ugljika te osiguravanje dugovječnih drvnih proizvoda dobivenih iz održivih izvora. Priroda i funkcija šuma vrlo je promjenjiva diljem Unije, pri čemu su određene vrste šuma osjetljivije na klimatske promjene zbog izravnih učinaka

([1]) SL C 152, 6.4.2022., str. 192.
([2]) SL C 301, 5.8.2022., str. 221.
([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 14. ožujka 2023. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 28. ožujka 2023.

poput suše, odumiranja šuma izazvanog porastom temperature ili promjena aridnosti. Krčenje i degradacija šuma doprinose globalnoj klimatskoj krizi jer se njima povećavaju emisije stakleničkih plinova, među ostalim zbog povezanih šumskih požara, uslijed čega se trajno uklanjaju kapaciteti ponora ugljika, smanjuje otpornost pogođenih područja na klimatske promjene i znatno smanjuje njihova bioraznolikost.

Organski ugljik u tlu i spremnik ugljika mrtvog drva, čiji veći dio postaje spremnik ugljika u tlu, isto je od velike važnosti u brojnim kategorijama izvješćivanja, i za djelovanje u području klime i za zaštitu bioraznolikosti. U Komunikaciji Komisije od 16. srpnja 2021. o novoj strategiji EU-a za šume do 2030. („Nova strategija EU-a za šume do 2030.") i Komunikaciji Komisije od 17. studenoga 2021. o strategiji EU-a za tlo do 2030. – Ostvarivanje koristi od zdravog tla za ljude, hranu, prirodu i klimu („Strategija EU-a za tlo do 2030.") prepoznato je da treba zaštititi i poboljšati kvalitetu šuma i ekosustava tla u Uniji te poticati poboljšane prakse održivog upravljanja kojima se mogu povećati sekvestracija ugljika te ojačati otpornost šuma i tala s obzirom na klimatsku krizu i krizu u pogledu bioraznolikosti. Tresetišta su najveća kopnena skladišta organskog ugljika, a poboljšanje upravljanja tresetištima i njihove zaštite važan je aspekt koji doprinosi ublažavanju klimatskih promjena i zaštiti bioraznolikosti i tla od erozije.

(3) Komunikacija Komisije od 11. prosinca 2019. o europskom zelenom planu („europski zeleni plan") početna je točka za postizanje cilja klimatske neutralnosti Unije najkasnije do 2050. i cilja postizanja negativnih emisija nakon toga utvrđenog u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Njime se objedinjuje sveobuhvatan skup mjera i inicijativa koje se međusobno podupiru radi postizanja klimatske neutralnosti u Uniji do 2050. i utvrđuje nova strategija rasta, čiji je cilj preobraziti Uniju u pravedno i prosperitetno društvo s modernim, resursno učinkovitim i konkurentnim gospodarstvom u kojem gospodarski rast nije povezan s korištenjem resursa. Usto, nastoji se zaštititi, očuvati i povećati prirodni kapital Unije te zaštititi zdravlje i dobrobit građana od rizika povezanih s okolišem i utjecaja okoliša na njih. Istovremeno, ta tranzicija ima aspekte rodne ravnopravnosti i poseban utjecaj na neke skupine u nepovoljnom položaju i ranjive skupine, kao što su starije osobe, osobe s invaliditetom, osobe manjinskog rasnog ili etničkog podrijetla. Stoga se mora osigurati da tranzicija bude pravedna i uključiva i da nitko ne bude zapostavljen.

(4) Suočavanje s klimatskim izazovima i izazovima povezanima s okolišem te ostvarenje ciljeva Pariškog sporazuma u središtu su europskog zelenog plana. Europski parlament pozvao je u svojoj Rezoluciji od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu ([5]) na to da se nužan prijelaz na klimatski neutralno društvo ostvari najkasnije do 2050. te je u svojoj Rezoluciji od 28. studenoga 2019. o klimatskoj i okolišnoj krizi proglasio stanje klimatske i okolišne krize ([6]). Nužnost i vrijednost europskog zelenog plana samo su se povećale s obzirom na vrlo teške posljedice pandemije bolesti COVID-19 na zdravlje i gospodarsku dobrobit građana Unije.

(5) Važno je osigurati da se mjere poduzete kako bi se ostvarili ciljevi ove Uredbe provode u skladu s ciljem promicanja održivog razvoja kako je utvrđen u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja, Pariški sporazum i, prema potrebi, načelo „ne nanosi bitnu štetu" u smislu članka 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

(6) Unija se obvezala do 2030. smanjiti neto emisije stakleničkih plinova u cjelokupnom gospodarstvu Unije za najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. u ažuriranom nacionalnom utvrđenom doprinosu koji je podnesen Tajništvu UNFCCC-a 17. prosinca 2020.

([4]) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi") (SL L 243, 9.7.2021., str. 1.).

([5]) SL C 270, 7.7.2021., str. 2.

([6]) SL C 232, 16.6.2021., str. 28.

([7]) Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).

(7) Donošenjem Uredbe (EU) 2021/1119 Unija je u zakonodavstvo unijela cilj ostvarenja ravnoteže između antropogenih emisija stakleničkih plinova po izvorima u cijelom gospodarstvu i njihova uklanjanja ponorima unutar Unije do 2050. te, prema potrebi, ostvarenja negativnih emisija nakon toga. Tom se uredbom utvrđuje i obvezujući cilj Unije u pogledu neto domaćeg smanjenja emisija stakleničkih plinova (emisije nakon što se odbiju uklanjanja) do 2030. od najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. Očekuje se da će svi gospodarski sektori doprinijeti postizanju tog cilja, uključujući sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva („LULUCF"). Kako bi se osiguralo da se do 2030. ulože dostatni napori za ublažavanje klimatskih promjena u drugim sektorima, doprinos neto uklanjanjima klimatskom cilju Unije za 2030. ograničen je na 225 milijuna tona ekvivalenta CO_2. U kontekstu Uredbe (EU) 2021/1119 Komisija je u odgovarajućoj izjavi potvrdila svoju namjeru da predloži reviziju Uredbe (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]), u skladu s ambicijom povećanja neto uklanjanja ugljika na razine iznad 300 milijuna tona ekvivalenta CO_2 u sektoru LULUCF-a do 2030.

(8) Kako bi se doprinijelo većoj ambiciji smanjenja neto emisija stakleničkih plinova s najmanje 40 % na najmanje 55 % u odnosu na razine iz 1990. i osiguralo da sektor LULUCF-a daje održiv i predvidljiv dugoročni doprinos cilju klimatske neutralnosti Unije, za svaku državu članicu trebalo bi utvrditi obvezujuće ciljeve za povećanje neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a u razdoblju od 2026. do 2030., čime bi se ostvario cilj neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO_2 za Uniju u cjelini do 2030. U okviru metodologije koja se upotrebljava za utvrđivanje nacionalnih ciljeva za 2030. trebalo bi uzeti u obzir razliku između cilja Unije i prosječnih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz 2016., 2017. i 2018. koje je svaka država članica prijavila u svojem podnesku iz 2020. te bi trebalo odražavati trenutačne učinke ublažavanja u sektoru LULUCF-a i udio svake države članice u području zemljišta kojim se gospodari u Uniji, uzimajući u obzir kapacitet države članice da poboljša svoj učinak u tom sektoru s pomoću prakse upravljanja zemljištem ili prenamjena zemljišta koje pogoduju klimi i bioraznolikosti. Premašivanje ciljeva država članica dodatno bi doprinijelo postizanju klimatskih ciljeva Unije.

(9) Obvezujući ciljevi za veću ambiciju u pogledu neto emisija i uklanjanja stakleničkih plinova trebali bi se odrediti linearnom putanjom za svaku državu članicu. Putanja bi trebala započeti 2022. na prosjeku emisija stakleničkih plinova koje je ta država članica prijavila 2021., 2022. i 2023., a završiti 2030. s ciljem utvrđenim za tu državu članicu. Kako bi se osiguralo zajedničko postizanje cilja Unije za 2030., uzimajući u obzir međugodišnju varijabilnost emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a, primjereno je za svaku državu članicu utvrditi obvezu da, povrh nacionalnog cilja za 2030., postigne zbroj neto emisija i uklanjanja stakleničkih plinova za razdoblje od 2026. do 2029. („proračun za razdoblje 2026. – 2029.").

(10) Pravila za obračun utvrđena u člancima 6., 7., 8. i 10. Uredbe (EU) 2018/841 osmišljena su kako bi se utvrdilo u kojoj bi mjeri učinci ublažavanja u sektoru LULUCF-a mogli doprinijeti cilju smanjenja neto emisija stakleničkih plinova od 40 % u Uniji u do 2030., što nije uključivalo sektor LULUCF-a. Kako bi se pojednostavnio regulatorni okvir za taj sektor, postojeća pravila za obračun ne bi se trebala primjenjivati nakon 2025., a usklađenost s nacionalnim ciljevima država članica trebalo bi provjeriti na temelju prijavljenih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova. Time bi se postigli metodološka usklađenost s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([9]), s Uredbom (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]) te s novim ciljem za smanjenje neto emisija stakleničkih plinova od najmanje 55 %, što uključuje i sektor LULUCF-a.

([8]) Uredba (EU) 2018/841 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva u okvir za klimatsku i energetsku politiku do 2030. te o izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 i Odluke br. 529/2013/EU (SL L 156, 19.6.2018., str. 1.).

([9]) Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

([10]) Uredba (EU) 2018/842 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) br. 525/2013 (SL L 156, 19.6.2018., str. 26.).

(11) Vijeće je 16. lipnja 2022. donijelo Preporuku o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti ([11]), u kojoj je istaknulo potrebu za popratnim mjerama i za posebnom usmjerenošću na pružanje potpore onim regijama, industrijama, mikropoduzećima, malim i srednjim poduzećima, radnicima, kućanstvima i potrošačima koji će se suočiti s najvećim izazovima. Tom se preporukom države članice potiču da razmotre niz mjera u područjima zapošljavanja i tranzicija na tržištu rada, otvaranja radnih mjesta i poduzetništva, zdravlja i sigurnosti na radu, javne nabave, oporezivanja i sustava socijalne zaštite, osnovnih usluga i stanovanja, kao i, među ostalim, radi jačanja rodne ravnopravnosti, obrazovanja i osposobljavanja.

(12) Uzimajući u obzir posebnosti sektora LULUCF-a u svakoj državi članici, kao i činjenicu da države članice trebaju povećati svoje učinke kako bi postigle svoje nacionalne obvezujuće ciljeve, državama članicama trebao bi ostati na raspolaganju niz fleksibilnih mogućnosti, uključujući trgovanje viškovima i proširenje fleksibilnih mogućnosti specifičnih za šume, uz poštovanje ekološkog integriteta ciljeva.

(13) Kako bi se pristupilo rješavanju nesigurnosti zbog prirodnih procesa u sektoru LULUCF-a, alternativne odredbe za prirodne nepogode (abiotičke i biotičke), kao što su požari, izbijanja štetočina, oluje i ekstremne poplave, trebale bi 2032. biti dostupne državama članicama koje su učinile sve što je u njihovoj moći kako bi uzele u obzir sva mišljenja Komisije koja su im upućena u kontekstu korektivnih mjera uvedenih ovom Uredbom o izmjeni, pod uvjetom da su iscrpile sve druge fleksibilne mogućnosti koje im stoje na raspolaganju, uspostavile odgovarajuće mjere za smanjenje osjetljivosti svojeg zemljišta na takve nepogode i da je postignut cilj Unije za sektor LULUCF-a za 2030.

(14) Osim toga, trebalo bi uzeti u obzir difuzne i dugoročne učinke klimatskih promjena, za razliku od prirodnih nepogoda koje su u suštini privremene i geografski lokalizirane. Time bi se omogućilo uzeti u obzir i preostale učinke prošlih mjera gospodarenja povezane s udjelom organskih tala na zemljištu kojim se gospodari, koji je u nekoliko država članica iznimno visok u usporedbi s prosjekom Unije. Neiskorištene iznose naknade raspoložive u skladu s Prilogom VII. u razdoblju od 2021. do 2030. trebalo bi staviti na raspolaganje u tu svrhu, na temelju dokaza koje su dotične države članice podnijele Komisiji na temelju najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja te objektivnih, mjerljivih i usporedivih pokazatelja kao što je indeks ariditeta, u smislu Konvencije Ujedinjenih naroda o suzbijanju dezertifikacije u zemljama pogođenima jakim sušama i/ili dezertifikacijom, posebno u Africi ([12]), koji se definira kao omjer između srednje godišnje količine oborina i srednje godišnje evapotranspiracije. Raspodjela među državama članicama trebala bi se izvršiti s obzirom na podnesene dokaze i na temelju omjera između raspoložive količine od 50 Mt CO_2 i ukupnog iznosa naknade koji su te države članice zatražile.

(15) Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu odredbi Uredbe (EU) 2018/841 s obzirom na utvrđivanje godišnjih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova za svaku godinu u razdoblju od 2026. do 2029. utvrđenih na temelju linearne putanje koja završava ciljem za 2030. za države članice te za donošenje detaljnih pravila o metodologiji za dokaze o dugoročnim učincima klimatskih promjena koji su izvan kontrole država članica i o učincima iznimno visokog udjela organskih tala, Komisiji bi se trebale dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]).

(16) Pravila za upravljanje trebalo bi utvrditi tako da se promiče rano djelovanje za postizanje prijelaznog klimatskog cilja Unije za 2030. i cilja klimatske neutralnosti Unije u cjelokupnom gospodarstvu, u skladu s putanjom za razdoblje od 2026. do 2029. uvedenom ovom Uredbom o izmjeni. Načela utvrđena Uredbom (EU) 2018/842 trebala bi se primjenjivati *mutatis mutandis*, a multiplikator bi se trebao računati na sljedeći način: 108 % razlike između proračuna države članice za razdoblje 2026.–2029. i odgovarajućih prijavljenih neto uklanjanja dodat će se broju koji je ta država članica prijavila za 2030. Osim toga, bilo kakav deficit koji svaka država članica akumulira do 2030. trebao bi se uzeti u obzir kada Komisija podnese prijedloge koji se odnose na razdoblje nakon 2030.

([11]) Preporuka Vijeća od 16. lipnja 2022. o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti (SL C 243, 27.6.2022., str. 35).
([12]) SL L 83, 19.3.1998., str. 3.
([13]) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13).

(17) Unija i njezine države članice stranke su Konvencije Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša ([14]) („Aarhuška konvencija"). Javni nadzor i pristup pravosuđu osnovni su elementi demokratskih vrijednosti Unije i alati kojima se štiti vladavina prava.

(18) Kako bi se omogućilo brzo i učinkovito djelovanje, ako Komisija utvrdi da država članica ne ostvaruje dovoljan napredak prema ostvarenju svojeg cilja za 2030., uzimajući u obzir putanju, proračun za razdoblje 2026. – 2029. i fleksibilne mogućnosti na temelju ove Uredbe, trebao bi se primjenjivati mehanizam korektivnog djelovanja kako bi se toj državi članici pomoglo da se vrati na pravu putanju do 2030. osiguravanjem poduzimanja dodatnih mjera koje će dovesti do poboljšanog neto uklanjanja stakleničkih plinova.

(19) Inventari stakleničkih plinova poboljšat će se zahvaljujući povećanoj upotrebi tehnologije praćenja i boljem znanju. Za države članice koje poboljšaju svoju metodologiju izračuna emisija i uklanjanja trebalo bi uvesti koncept metodološke prilagodbe. Sljedeće pojave mogle bi, na primjer, potaknuti metodološku prilagodbu: promjene u metodologijama izvješćivanja, novi podaci ili ispravci statističkih pogrešaka, uključivanje novih spremnika ugljika ili plinova, ponovni izračun povijesnih procjena na temelju novih znanstvenih dokaza u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova, uključivanje novih elemenata izvješćivanja i poboljšano praćenje prirodnih nepogoda. Na podatke iz inventara stakleničkih plinova te države članice trebalo bi primijeniti metodološku prilagodbu kako bi se neutralizirao učinak koji promjene metodologije imaju na procjenu i zajedničko ostvarenje cilja Unije za 2030., radi poštovanja okolišnog integriteta.

(20) U Europi se nacionalni inventari šuma upotrebljavaju za pružanje informacija za procjene usluga šumskog ekosustava. Sustav praćenja inventara šuma razlikuje se od zemlje do zemlje jer svaka zemlja ima vlastiti sustav inventara šuma s vlastitom metodologijom. U Novoj strategiji EU-a za šume do 2030. naglašena je potreba za strateškim planiranjem u pogledu šuma u svim državama članicama na temelju pouzdanog praćenja i podataka, transparentnog upravljanja i koordinirane razmjene na razini Unije. U tu je svrhu Komisija najavila da namjerava podnijeti zakonodavni prijedlog za uspostavu integriranog okvira za praćenje šuma na razini Unije.

(21) Kako bi se izmijenili i dopunili elementi uredaba (EU) 2018/841 i (EU) 2018/1999 koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu dopune Uredbe (EU) 2018/841 kako bi se utvrdila pravila za evidentiranje i točno obavljanje operacija u registru Unije uspostavljenom na temelju članka 40. Uredbe (EU) 2018/1999 te u pogledu izmjene dijela 3. Priloga V. Uredbi (EU) 2018/1999 ažuriranjem popisa kategorija u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ([15]). Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(22) U Komunikaciji Komisije od 17. rujna 2020. o povećanju klimatskih ambicija Europe za 2030. opisani su različiti načini i političke opcije za postizanje povećanog klimatskog cilja Unije za 2030. Istaknuto je da će za postizanje klimatske neutralnosti biti potrebno znatno pojačati djelovanje Unije u svim sektorima gospodarstva. Ponori ugljika imaju ključnu ulogu u tranziciji prema klimatskoj neutralnosti u Uniji, a važan doprinos u tom kontekstu posebno mogu dati sektori poljoprivrede, šumarstva i korištenja zemljišta. Kada Komisija provodi procjenu primjene Uredbe (EU) 2018/841 u okviru preispitivanja uvedenog ovom Uredbom o izmjeni i priprema izvješće za Europski parlament i Vijeće, ono bi trebalo uključivati trenutačne trendove i buduće projekcije emisija stakleničkih plinova iz poljoprivrede, s jedne strane, te emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz poljoprivrednih zemljišta, travnjaka i močvarnih zemljišta, s druge strane, te bi se u njoj trebale istražiti regulatorne mogućnosti kako bi se osigurala njihova usklađenost s ciljem postizanja dugoročnog smanjenja emisija stakleničkih plinova u svim sektorima gospodarstva u skladu s ciljem klimatske neutralnosti Unije i prijelaznim klimatskim ciljevima. Osim toga, Komisija

([14]) SL L 124, 17.5.2005., str. 4.
([15]) SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

bi trebala obratiti posebnu pozornost na učinke dobne strukture šume, među ostalim ako su ti učinci povezani s posebnim ratnim ili poslijeratnim okolnostima, na znanstveno potkrijepljen, pouzdan i transparentan način te s ciljem osiguravanja dugoročne otpornosti i sposobnosti prilagodbe šuma.

Uzimajući u obzir važnost pravednog doprinosa svakog sektora i činjenicu da su za prelazak na klimatsku neutralnost potrebne promjene u cijelom spektru politika i zajednički napori svih sektora gospodarstva i društva kako je istaknuto u europskom zelenom planu, Komisija bi prema potrebi trebala podnijeti zakonodavne prijedloge kojima se utvrđuje okvir za razdoblje nakon 2030.

(23) Očekivane antropogene promjene u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u morskim i slatkovodnim okolišima mogu biti znatne te se očekuje da će u budućnosti varirati zbog promjena u upotrebi, na primjer, planiranim širenjem odobalnih izvora energije, potencijalnim povećanjem proizvodnje u akvakulturi i sve većom razinom zaštite prirode koja je potrebna kako bi se ispunili ciljevi Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. Trenutačno te emisije i uklanjanja nisu uključeni u standardne tablice izvješćivanja za UNFCCC. Nakon što se donese metodologija izvješćivanja, Komisija bi trebala moći razmotriti izvješćivanje o napretku, analizi izvedivosti i učinku proširenja izvješćivanja na morski i slatkovodni okoliš na temelju najnovijih znanstvenih dokaza o tim tokovima tijekom provođenja preispitivanja uvedenog ovom Uredbom o izmjeni.

(24) Kako bi se postigao cilj klimatske neutralnosti do 2050., a nakon toga nastojale postići negativne emisije, iznimno je važno da se uklanjanje stakleničkih plinova unutar Unije kontinuirano povećava i pritom osigurati da to povećavanje bude trajno. Eventualno mogu biti potrebna tehnička rješenja, kao što je bioenergija s hvatanjem i skladištenjem ugljika („BECCS”), kao i prirodna rješenja za hvatanje i skladištenje emisija CO_2. Pojedine poljoprivrednike, vlasnike zemljišta i šuma ili upravitelje šuma treba posebno poticati da skladište više ugljika na svojem zemljištu i u svojim šumama, dajući prednost pristupima koji se temelje na ekosustavu i praksama koje pogoduju bioraznolikosti, kao što su šumarske prakse u skladu s prirodom, područja na ugaru, obnova šumskih zaliha ugljika, širenje pokrivenosti sustava agrošumarstva, sekvestracija ugljika u tlu i obnova močvarnih zemljišta, kao i druga inovativna rješenja. Takvi poticaji dovode do poboljšanja ublažavanja klimatskih promjena i cjelokupnog smanjenja emisija u biogospodarstvu, uključujući upotrebom trajnih drvnih proizvoda, uz potpuno poštovanje ekoloških načela kojima se potiču bioraznolikost i kružno gospodarstvo. Trebalo bi biti moguće razmotriti uspostavu postupka za uključivanje održivih proizvoda za skladištenje ugljika u područje primjene Uredbe (EU) 2018/841 u okviru preispitivanja uvedenog ovom Uredbom o izmjeni, kojim bi se osigurala dosljednost drugim okolišnim ciljevima Unije, kao i smjernicama IPCC-a.

(25) S obzirom na važnost pružanja financijske potpore vlasnicima ili upraviteljima zemljišta i šuma za postizanje ciljeva utvrđenih u ovoj Uredbi o izmjeni, Komisija bi pri ocjenjivanju nacrta ažuriranja najnovijih prijavljenih integriranih nacionalnih energetskih i klimatskih planova u skladu s Uredbom (EU) 2018/1999 trebala osigurati da se financijska potpora, uključujući relevantni udio prihoda ostvarenih dražbovnom prodajom emisijskih jedinica u okviru EU sustava trgovanja emisijama na temelju Direktive 2003/87/EZ i koje se upotrebljavaju za LULUCF, usmjeri na politike i mjere prilagođene za postizanje proračuna i ciljeva država članica utvrđenih u ovoj Uredbi o izmjeni. Komisija bi u svojoj procjeni trebala obratiti posebnu pozornost na promicanje pristupa temeljenih na ekosustavu i potrebu da se osigura trajnost dodatnih uklanjanja stakleničkih plinova, uzimajući u obzir postojeće zakonodavstvo.

(26) Utvrđivanje cilja Unije za 2030. temelji se na podacima iz inventara koje su države članice dostavile za 2016., 2017. i 2018. Pouzdanost podnesenih izvješća o inventaru od velike je važnosti. Stoga bi metodologije koje primjenjuju države članice trebalo provjeriti ako su se neto uklanjanja znatno smanjila za 2016., 2017. i 2018. U skladu s načelom transparentnosti i kako bi se povećalo povjerenje u napredak u izvješćivanju, rezultati tih provjera trebali bi biti javno dostupni. Na temelju tih provjera Komisija bi, prema potrebi, trebala iznijeti prijedloge kako bi osigurala da Unija ostane na dobrom putu da ostvari svoj cilj neto uklanjanja od 310 milijuna tona.

(27) S ciljem utvrđivanja putanje za države članice za razdoblje od 2026. do 2029., Komisija bi trebala provesti sveobuhvatno preispitivanje kako bi provjerila podatke iz inventara stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023. U tu bi svrhu 2025. trebalo provesti sveobuhvatno preispitivanje, uz sveobuhvatna preispitivanja koja će Komisija provesti 2027. i 2032. u skladu s člankom 38. Uredbe (EU) 2018/1999.

(28) Vrijednosti za svaku državu članicu za lisnati šumski pokrov iz Priloga II. Uredbi (EU) 2018/841 trebalo bi uskladiti s vrijednostima dostavljenima UNFCCC-u ili s ažuriranim vrijednostima koje je moguće predvidjeti.

(29) Zbog uvođenja ciljeva koji se temelje na izvješćivanju uslijed donošenja ove Uredbe o izmjeni potrebno je procijeniti emisije i uklanjanja stakleničkih plinova s većom razinom točnosti. Nadalje, u okviru Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030., Komunikacije Komisije od 20. svibnja 2020. o strategiji „od polja do stola" za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav, Nove strategije EU-a za šume do 2030., Strategije EU-a za tlo do 2030., Komunikacije Komisije od 15. prosinca 2021. o održivim ciklusima ugljika, Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]) i Komunikacije Komisije od 24. veljače 2021. o stvaranju Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama zahtijevat će se poboljšano praćenje zemljišta, čime će se pomoći u zaštiti i poboljšanju otpornosti uklanjanja ugljika na temelju prirodnih postupaka u cijeloj Uniji. Praćenje i izvješćivanje o emisijama i uklanjanju treba unaprijediti, prema potrebi, primjenom naprednih tehnologija dostupnih u okviru programâ Unije, kao što je program Copernicus, i digitalnih podataka prikupljenih u okviru zajedničke poljoprivredne politike, uz primjenu dvostruke tranzicije zelenih i digitalnih inovacija.

(30) Trebalo bi uvesti odredbe o mapiranju i praćenju, kako u području praćenja na terenu, tako i u pogledu daljinskog istraživanja, kako bi se državama članicama dozvolilo da imaju geografski eksplicitne informacije za utvrđivanje prioritetnih područja koja imaju potencijal da doprinesu djelovanju u području klime. U okviru općeg unapređenja praćenja, izvješćivanja i provjeravanja naglasak bi trebao biti i na usklađivanju i poboljšanju baza podataka o aktivnostima i emisijskim faktorima radi poboljšanja inventara stakleničkih plinova.

(31) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, a osobito, imajući u vidu Uredbu (EU) 2021/1119, prilagodbu obveza država članica za sektor LULUCF-a čime se doprinosi ostvarenju ciljeva Pariškog sporazuma i ispunjenju cilja Unije u pogledu smanjenja emisija stakleničkih plinova za razdoblje od 2021. do 2030., ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

(32) Uredbe (EU) 2018/841 i (EU) 2018/1999 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) 2018/841 mijenja se kako slijedi:

1. članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 1.*

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila koja se odnose na:

(a) obveze država članica za sektor korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva („LULUCF") kojima se doprinosi postizanju ciljeva Pariškog sporazuma i postizanju cilja smanjenja emisija stakleničkih plinova Unije za razdoblje od 2021. do 2025.;

([16]) Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82.).

(b) obračun emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz sektora LULUCF-a te provjeru usklađenosti država članica s obvezama iz točke (a) za razdoblje od 2021. do 2025.;

(c) cilj Unije za neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a do 2030.;

(d) ciljeve država članica za neto uklanjanja stakleničkih plinova u sektoru LULUCF-a za razdoblje od 2026. do 2030.";

2. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 2.*

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I. ovoj Uredbi, prijavljenih na temelju članka 26. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća (*), a koji se pojavljuju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2021. do 2025. u bilo kojoj od sljedećih obračunskih kategorija zemljišta:

(a) korištenje zemljišta prijavljenog kao zemljište pod usjevima, travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u šumsko zemljište („pošumljeno zemljište");

(b) korištenje zemljišta prijavljenog kao šumsko zemljište pretvoreno u zemljište pod usjevima, travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište („iskrčeno zemljište");

(c) korištenje zemljišta prijavljenog kao bilo što od sljedećeg („zemljište pod usjevima kojim se gospodari"):

i. zemljište pod usjevima koje ostaje zemljište pod usjevima;

ii. travnjak, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u zemljište pod usjevima;

iii. zemljište pod usjevima pretvoreno u močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište;

(d) korištenje zemljišta prijavljenog kao bilo što od sljedećeg („travnjak kojim se gospodari"):

i. travnjak koji ostaje travnjak;

ii. zemljište pod usjevima, močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u travnjak;

iii. travnjak pretvoren u močvarno zemljište, naselje ili drugo zemljište;

(e) korištenje zemljišta prijavljenog kao šumsko zemljište koje ostaje šumsko zemljište („šumsko zemljište kojim se gospodari");

(f) ako je država članica obavijestila Komisiju o svojoj namjeri da močvarno zemljište kojim se gospodari uključi u područje primjene svojih obveza na temelju članka 4. stavka 1. ove Uredbe do 31. prosinca 2020., korištenje zemljišta prijavljenog kao jedno od sljedećeg („močvarno zemljište kojim se gospodari"):

— močvarno zemljište koje ostaje močvarno zemljište;

— naselje ili drugo zemljište koji su pretvoreni u močvarno zemljište;

— močvarno zemljište pretvoreno u naselje ili drugo zemljište.

2. Ova se Uredba primjenjuje na emisije i uklanjanje stakleničkih plinova navedenih u odjeljku A Priloga I. ovoj Uredbi, prijavljenih na temelju članka 26. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1999, a koji se odvijaju na državnim područjima država članica u razdoblju od 2026. do 2030. u svakoj od sljedećih kategorija ili sektora izvješćivanja za zemljišta:

(a) šumsko zemljište;

(b) zemljište pod usjevima;

(c) travnjak;

(d) močvarno zemljište;

(e) naselja;

(f) drugo zemljište;

(g) drvni proizvodi;

(h) drugo;

(i) atmosfersko taloženje;

(j) ispiranje i otjecanje dušika.

(*) Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).";

3. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. ‚prirodne nepogode' znači svaki neantropogeni događaj ili okolnost koja izaziva znatne emisije u sektoru LULUCF-a i čija je pojava izvan kontrole određene države članice, a čije učinke na emisije država članica objektivno nije u mogućnosti znatno ograničiti, čak i nakon njihove pojave;";

(b) dodaje se sljedeća točka:

„11. ‚klimatske promjene' znači promjene klime koje se izravno ili neizravno pripisuju ljudskom djelovanju, koje mijenjaju sastav globalne atmosfere i koje nastaju povrh prirodne promjenjivosti klime uočene tijekom usporedivih vremenskih razdoblja.";

4. članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 4.*

Obveze i ciljevi

1. Za razdoblje od 2021. do 2025., uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti predviđene u člancima 12., 13. i 13.a, svaka država članica osigurava da emisije stakleničkih plinova ne premašuju uklanjanja stakleničkih plinova, što se računa kao zbroj ukupnih emisija i ukupnih uklanjanja na njezinu državnom području u svim obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1.

2. Cilj Unije za 2030. u pogledu neto uklanjanja stakleničkih plinova iznosi 310 milijuna tona ekvivalenta CO_2 kao zbroj vrijednosti neto emisija i uklanjanja stakleničkih plinova u državama članicama u 2030. koje su navedene u stupcu D Priloga II.a, a temelji se na prosjeku podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018. kako su podneseni 2020.

3. Svaka država članica osigurava da, uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti predviđene člancima 12. i 13.b zbroj njezinih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na njezinu državnom području i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljišta iz članka 2. stavka 2. točaka od (a) do (j), prijavljen za 2030. godinu u njezinu inventaru stakleničkih plinova u usporedbi s prosjekom njezinih podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018. kako ih podnese 2032., ne premašuje cilj utvrđen za tu državu članicu u stupcu C Priloga II.a.

4. Svaka država članica osigurava zbroj razlika između sljedećih točaka za svaku godinu u razdoblju od 2026. do 2029. ne premašuje proračun za razdoblje 2026. – 2029.:

(a) emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na njezinu državnom području i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljišta iz članka 2. stavka 2. točaka od (a) do (j); i

(b) prosječne vrijednosti njezinih podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., kako ih podnese 2032.

Proračun za razdoblje 2026.–2029. definira se kao zbroj razlika za svaku godinu u razdoblju od 2026. do 2029. za tu državu članicu između:

(a) godišnje granične vrijednosti emisija i uklanjanja stakleničkih plinova za te godine, utvrđene na temelju linearne putanje do 2030.; i

(b) prosječnih podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023. kako se podnesu 2025.

Linearna putanja države članice započinje 2022. s prosječnom vrijednosti njezinih podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., a njezina završna vrijednost za 2030. dobiva se tako da se vrijednost utvrđena za tu državu članicu u stupcu C Priloga II.a doda prosječnoj vrijednosti njezinih podataka iz inventara stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018.

Proračun za razdoblje 2026.–2029. definira se na temelju podataka iz inventara stakleničkih plinova dostavljenih 2025., a usklađenost s proračunom procjenjuje se na temelju podataka iz inventara stakleničkih plinova kako se podnesu 2032.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju godišnje granične vrijednosti na temelju linearne putanje za neto uklanjanja stakleničkih plinova za svaku državu članicu, za svaku godinu u razdoblju od 2026. do 2029. u smislu tona ekvivalenta CO_2. Te nacionalne putanje temelje se na prosječnim podacima iz inventara stakleničkih plinova za 2021., 2022. i 2023., koje je prijavila svaka država članica.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 16.a ove Uredbe. Za potrebe tih provedbenih akata Komisija provodi sveobuhvatno preispitivanje najnovijih podataka iz nacionalnih inventara koje države članice podnose u skladu s člankom 26. stavkom 4. Uredbe (EU) 2018/1999.

6. Pri donošenju politika za ispunjavanje svojih obveza, ciljeva i proračuna iz ovog članka države članice razmatraju potrebu za osiguravanjem pravedne i socijalno pravedne tranzicije za sve. Komisija može izdati smjernice za potporu državama članicama u tom pogledu.”;

5. u članku 5. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica priprema i vodi obračune koji točno prikazuju emisije i uklanjanja iz obračunskih kategorija zemljišta iz članka 2. Države članice osiguravaju da njihovi obračuni i drugi podaci dostavljeni na temelju ove Uredbe budu točni, potpuni, dosljedni, javno dostupni, usporedivi i transparentni. Države članice emisije označavaju pozitivnim predznakom (+), a uklanjanja negativnim predznakom (-).”;

6. u članku 6. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Države članice obračunavaju emisije i uklanjanja koji proizlaze iz pošumljenog zemljišta i iskrčenog zemljišta izračunane kao ukupne emisije i ukupna uklanjanja za svaku godinu u razdoblju od 2021. do 2025.

2. Odstupajući od članka 5. stavka 3., a najkasnije do 2025., ako je zemljište prenamijenjeno iz zemljišta pod usjevima, travnjaka, močvarnog zemljišta, naselja ili drugog zemljišta u šumsko zemljište, država članica može 30 godina nakon te prenamjene promijeniti kategorizaciju takvog zemljišta iz kategorije zemljišta pretvorenog u šumsko zemljište u kategoriju šumskog zemljišta koje ostaje šumsko zemljište, ako je takva prenamjena opravdana na temelju smjernica IPCC-a.”;

7. u članku 7. stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz zemljišta pod usjevima kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz zemljišta pod usjevima kojim se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.

2. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz travnjaka kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz travnjaka kojim se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.

3. Tijekom razdoblja od 2021. do 2025. svaka država članica koja uključi močvarno zemljište kojim se gospodari u područje primjene svoje obveze, obračunava emisije i uklanjanja iz močvarnih zemljišta kojima se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u tom razdoblju umanjene za vrijednost dobivenu kad se njihove prosječne godišnje emisije i uklanjanja iz močvarnih zemljišta kojima se gospodari u baznom razdoblju od 2005. do 2009. pomnože s pet.";

8. članak 8. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Svaka država članica obračunava emisije i uklanjanja iz šumskog zemljišta kojim se gospodari računajući ih kao emisije i uklanjanja u razdoblju od 2021. do 2025. umanjene za vrijednost dobivenu kad se referentna razina za šume dotične države članice pomnoži s pet.";

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. „Države članice podnose Komisiji svoje nacionalne računske planove za šumarstvo, uključujući predloženu referentnu razinu za šume, do 31. prosinca 2018. za razdoblje od 2021. do 2025. Nacionalni računski plan za šumarstvo sadrži sve elemente iz Priloga IV. odjeljka B i objavljuje se, među ostalim i na internetu.";

(c) stavci od 7. do 10. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Prema potrebi i na temelju tehničkih procjena provedenih u skladu sa stavkom 6. prvim podstavkom te, ako je primjenjivo, tehničkih preporuka izdanih u skladu sa stavkom 6. drugim podstavkom, države članice Komisiji dostavljaju svoje revidirane predložene referentne razine za šume do 31. prosinca 2019. za razdoblje od 2021. do 2025. Komisija objavljuje predložene referentne razine za šume koje su dostavile države članice.

8. Na temelju predloženih referentnih razina za šume koje su dostavile države članice, tehničke procjene obavljene u skladu sa stavkom 6. ovog članka i, ako je primjenjivo, revidiranih predloženih referentnih razina za šume podnesenih na temelju stavka 7. ovog članka Komisija u skladu s člankom 16. donosi delegirane akte kojima se izmjenjuje Prilog IV. radi utvrđivanja referentnih razina za šume koje države članice trebaju primjenjivati za razdoblje od 2021. do 2025.

9. Ako država članica ne podnese Komisiji svoju referentnu razinu za šume do datuma utvrđenih u ovom članku stavku 3. i, ako je primjenjivo, stavku 7. ovog članka, Komisija u skladu s člankom 16. donosi delegirane akte kojima se izmjenjuje Prilog IV. radi utvrđivanja referentne razine za šume koju ta država članica treba primjenjivati u razdoblju od 2021. do 2025. s obzirom na sve tehničke procjene provedene u skladu s ovim člankom stavkom 6.

10. Delegirani akti iz stavaka 8. i 9. donose se do 31. listopada 2020. za razdoblje od 2021. do 2025.";

9. članak 10. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Na kraju razdoblja od 2021. do 2025. države članice mogu iz svojih obračuna za pošumljeno zemljište i šumsko zemljište kojim se gospodari isključiti emisije stakleničkih plinova, koje su posljedica prirodnih nepogoda, koje premašuju prosječne emisije prouzročene prirodnim nepogodama u razdoblju od 2001. do 2020. isključujući statističke netipične vrijednosti („pozadinska razina"). Ta se pozadinska razina izračunava u skladu s ovim člankom i Prilogom VI.";

(b) u stavku 2. točki (b), godina „2030." zamjenjuje se s „2025.";

10. članci 11., 12. i 13. zamjenjuju se sljedećim:

„*Članak 11.*

Fleksibilne mogućnosti i upravljanje

1. Država članica može upotrijebiti:

(a) opće fleksibilne mogućnosti navedene u članku 12.; i

(b) radi osiguravanja usklađenosti s obvezom, ciljem i proračunom utvrđenim u skladu s člankom 4., fleksibilne mogućnosti navedene u člancima 13. i 13.b.

Osim fleksibilnih mogućnosti iz prvog podstavka, Finska može primijeniti dodatnu naknadu u skladu s člankom 13.a.

2. Ako država članica nije ispunila zahtjeve u pogledu praćenja utvrđene u članku 26. Uredbe (EU) 2018/1999, središnji administrator određen na temelju članka 20. Direktive 2003/87/EZ („središnji administrator") toj državi članici privremeno zabranjuje prenošenje u skladu s člankom 12. stavkom 2. ove Uredbe ili korištenje fleksibilne mogućnosti za šumsko zemljište kojim se gospodari u skladu s člankom 13. ove Uredbe. Komisija može pružiti i dodatnu tehničku podršku toj državi članici.

Članak 12.

Opće fleksibilne mogućnosti

1. Ako u razdoblju od 2021. do 2025. ukupne emisije premaše ukupna uklanjanja u državi članici ili ako je, u razdoblju od 2026. do 2030., razlika između zbroja emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na državnom području države članice i obveze, cilja ili proračuna utvrđenog za tu državu članicu u skladu s člankom 4. ove Uredbe pozitivna i ta je država članica odlučila iskoristiti svoju fleksibilnu mogućnost te je zatražila brisanje godišnjih emisijskih kvota na temelju Uredbe (EU) 2018/842, količina izbrisanih emisijskih kvota uzima se u obzir u pogledu usklađenosti države članice s njezinom obvezom, ciljem odnosno proračunom utvrđenima u skladu s člankom 4. ove Uredbe.

2. U mjeri u kojoj u razdoblju od 2021. do 2025. ukupna uklanjanja premašuju ukupne emisije u državi članici ili ako je, u razdoblju od 2026. do 2030., razlika između zbroja emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na državnom području države članice i obveze, cilja ili proračuna utvrđenog za tu državu članicu u skladu s člankom 4. ove Uredbe negativna, a nakon oduzimanja bilo koje količine koja se uzima u obzir u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) 2018/842, ta država članica može preostalu količinu uklanjanja prenijeti drugoj državi članici. Prenesena količina uzima se u obzir pri procjeni ispunjavanja obveze, cilja ili proračuna države članice primateljice utvrđenima u skladu s člankom 4. ove Uredbe.

3. Kako bi se izbjeglo dvostruko obračunavanje, količina neto uklanjanja uzetih u obzir na temelju članka 7. Uredbe (EU) 2018/842 oduzima se toj državi članici od količine raspoložive za prijenos drugoj državi članici u skladu s ovim člankom stavkom 2.

4. Države članice trebale bi upotrijebiti prihode, ili njihove ekvivalente u financijskoj vrijednosti, ostvarene prijenosima u skladu sa stavkom 2. za borbu protiv klimatskih promjena u Uniji ili u trećim zemljama. Države članice obavješćuju Komisiju o svim aktivnostima poduzetima u skladu s ovim stavkom i objavljuju te informacije u obliku koji je lako dostupan.

5. Svaki prijenos u skladu sa stavkom 2. može proizići iz projekta ili programa za ublažavanje emisija stakleničkih plinova koji se provodi u državi članici prodavateljici, a financira ga država članica primateljica, pod uvjetom da se izbjegava dvostruko računanje i osigurava sljedivost.

Članak 13.

Fleksibilna mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari

1. Ako u razdoblju od 2021. do 2025. u državi članici ukupne emisije premaše ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. prema obračunu u skladu s ovom Uredbom, ta država članica može iskoristiti fleksibilnu mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari utvrđenu ovim člankom radi postizanja usklađenosti s člankom 4. stavkom 1.

2. Ako je u razdoblju od 2021. do 2025. rezultat izračuna iz članka 8. stavka 1. pozitivan broj, dotična država članica ima pravo nadoknaditi emisije koje odgovaraju rezultatu tog izračuna, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) država članica uključila je u svoju strategiju podnesenu u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1999 postojeće ili planirane konkretne mjere za očuvanje ili poboljšanje, prema potrebi, šumskih ponora i spremnika, kao i informacije o učinku takvih mjera na relevantne okolišne ciljeve, uključujući među ostalim zaštitu bioraznolikosti i prilagodbu na prirodne nepogode; i

(b) ukupne emisije unutar Unije ne premašuju ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe za razdoblje od 2021. do 2025.

Pri procjenjivanju premašuju li ukupne emisije u Uniji ukupna uklanjanja iz ovog stavka prvog podstavka točke (b) Komisija osigurava da države članice izbjegavaju dvostruko obračunavanje, osobito pri upotrebi fleksibilnih mogućnosti utvrđenih u članku 12. ove Uredbe i članku 7. stavku 1. ili članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842.

3. Naknada iz stavka 2. može obuhvatiti samo ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na referentnu razinu za šume te države članice i u razdoblju od 2021. do 2025. ne smije premašiti 50 % maksimalnog iznosa naknade za dotičnu državu članicu utvrđenog u Prilogu VII.

4. Države članice podnose Komisiji dokaze o učinku prirodnih nepogoda izračunanom u skladu s Prilogom VI., kao i o mjerama koje planiraju poduzeti radi sprečavanja i ublažavanja sličnih učinaka u budućnosti kako bi ispunile uvjete za naknadu za preostale ponore koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na njezinu referentnu razinu za šume, do iznosa koji nisu iskoristile druge države članice od punog iznosa naknade za razdoblje od 2021. do 2025. utvrđene u Prilogu VII. Ako potražnja za naknadom premašuje raspoloživi iznos neiskorištene naknade, ta se neiskorištena naknada proporcionalno raspodjeljuje među dotičnim državama članicama. Komisija objavljuje dokaze koje su podnijele države članice.";

11. umeću se sljedeći članci:

„Članak 13.a

Dodatne naknade

1. Finska može nadoknaditi do dodatnih 5 milijuna tona ekvivalenta CO_2 obračunatih emisija prema obračunskim kategorijama šumskog zemljišta kojim se gospodari, iskrčenog zemljišta, zemljišta pod usjevima i travnjaka kojim se gospodari, u razdoblju od 2021. do 2025. godine, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) Finska je u svoju strategiju podnesenu u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2018/1999 uključila postojeće ili planirane konkretne mjere za očuvanje ili poboljšanje, prema potrebi, šumskih ponora i spremnika;

(b) ukupne emisije unutar Unije ne prelaze ukupna uklanjanja u obračunskim kategorijama zemljišta iz članka 2. stavka 1. ove Uredbe u razdoblju od 2021. do 2025.

Pri procjenjivanju premašuju li ukupne emisije u Uniji ukupna uklanjanja iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka Komisija osigurava da države članice izbjegavaju dvostruko računanje, osobito pri upotrebi fleksibilnih mogućnosti utvrđenih u člancima 12. i 13. ove Uredbe i članku 7. stavku 1. ili članku 9. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/842.

2. Dodatna naknada ograničena je na:

(a) iznos koji premašuje fleksibilnu mogućnost za šumsko zemljište kojim se gospodari, a koji je u skladu s člankom 13. stavljen na raspolaganje Finskoj u razdoblju od 2021. do 2025.;

(b) emisije nastale povijesnom promjenom iz šumskog zemljišta u bilo koju drugu kategoriju korištenja zemljišta koja se dogodila najkasnije do 31. prosinca 2017.;

(c) iznos potreban za usklađenost s člankom 4.

3. Dodatne naknade nisu biti predmet prijenosa u skladu s člankom 12. ove Uredbe ili člankom 7. Uredbe (EU) 2018/842.

4. Poništavaju se sve neiskorištene dodatne naknade od iznosa od 5 milijuna tona ekvivalenta CO_2 iz stavka 1.

5. Središnji administrator provodi operacije nužne za potrebe stavka 2. točke (a) i stavaka 3. i 4. ovoga članka u registru Unije uspostavljenom na temelju članka 40. Uredbe (EU) 2018/1999. („registar Unije").

Članak 13.b

Mehanizam korištenja zemljišta za razdoblje od 2026. do 2030.

1. U registru Unije uspostavlja se mehanizam korištenja zemljišta koji odgovara količini do 178 milijuna tona ekvivalenta CO_2, podložno ispunjenju cilja Unije iz članka 4. stavka 2. Mehanizam korištenja zemljišta na raspolaganju je uz fleksibilne mogućnosti predviđene u članku 12.

2. Ako je u razdoblju od 2026. do 2030., nakon što je država članica poduzela sve što je u njezinoj moći da uzme u obzir sva mišljenja Komisije koja su joj upućena u skladu s člankom 13.d, razlika između zbroja emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na državnom području države članice i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljište iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j) i odgovarajućeg cilja utvrđenog za tu državu članicu u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili proračuna utvrđenog za tu državu članicu u skladu s člankom 4. stavkom 4. pozitivna, obračunata i prijavljena u skladu s ovom Uredbom, ta država članica može upotrijebiti mehanizam utvrđen ovim člankom kako bi se pridržavala svojeg cilja utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili svojeg proračuna utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 4.

3. Ako je u razdoblju od 2026. do 2030. rezultat jednog ili oba izračuna iz stavka 2. pozitivan, država članica ima pravo upotrijebiti mehanizam utvrđen u ovom članku za nadoknadu neto emisija ili neto uklanjanja, ili oboje, koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na cilj postavljen za tu državu članicu u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili s proračunom utvrđenim za tu državu članicu u skladu s člankom 4. stavkom 4., ili oboje, pod uvjetom da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) država članica uključila je u svoj ažurirani integrirani nacionalni energetski i klimatski plan dostavljen u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 tekuće ili planirane posebne mjere za osiguravanje očuvanja ili poboljšanja, prema potrebi, svih ponora u tlu i spremnika te smanjenje osjetljivosti zemljišta na prirodne nepogode;

(b) država članica iscrpila je fleksibilnu mogućnost dostupnu u skladu s člankom 12. stavkom 1. ove Uredbe ;

(c) razlika u Uniji između godišnjeg zbroja svih emisija i uklanjanja stakleničkih plinova na njezinu državnom području i u svim kategorijama izvješćivanja za zemljišta iz članka 2. stavka 2. točaka od (a) do (j), a Unijin je cilj neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO_2 negativan 2030.

Pri procjenjivanju toga je li unutar Unije ispunjen uvjet iz prvog podstavka točke (c) ovog stavka, Komisija uključuje do 30 %, ali ne više od 20 milijuna tona ekvivalenta CO_2, neiskorištenog viška prema obvezama država članica na temelju članka 4. stavka 1. iz razdoblja od 2021. do 2025., pod uvjetom da jedna ili više država članica Komisiji dostave dokaze o učinku prirodnih nepogoda u skladu sa stavkom 5. ovog članka. Komisija osigurava da države članice izbjegavaju dvostruko računanje, osobito pri upotrebi fleksibilnih mogućnosti utvrđenih člankom 12. ove Uredbe i člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/842.

4. Iznos naknade iz stavka 3. ovog članka ne smije za razdoblje od 2026. do 2030. premašiti 50 % maksimalnog iznosa naknade za dotičnu državu članicu utvrđenog u Prilogu VII.

5. Države članice podnose Komisiji dokaze o učinku prirodnih nepogoda izračunanom u skladu s Prilogom VI. kako bi ispunile uvjete za naknadu neto emisija ili neto uklanjanja, ili za oboje, koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na ciljeve utvrđene za te države članice u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili u odnosu na proračun utvrđen za te države članice u skladu s člankom 4. stavkom 4., do iznosa koji nisu iskoristile druge države članice do punog iznosa naknade za razdoblje od 2026. do 2030. utvrđene u Prilogu VII. Ako potražnja za naknadom premašuje raspoloživi iznos neiskorištene naknade, ta neiskorištena naknada proporcionalno se raspodjeljuje među dotičnim državama članicama.

6. Države članice trebale bi imati pravo na naknadu neto emisija ili neto uklanjanja, ili oboje, koji se uzimaju u obzir kao emisije u odnosu na ciljeve utvrđene za te države članice u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili u odnosu na proračun utvrđen za te države članice u skladu s člankom 4. stavkom 4., do iznosa koji nisu iskoristile druge države članice od punog iznosa naknade za razdoblje od 2021. do 2030. utvrđenog u Prilogu VII., nakon što se u obzir uzmu članak 13. stavak 4. te stavak 5. ovog članka, pod uvjetom da su te države članice:

(a) iscrpile fleksibilne mogućnosti dostupne na temelju članka 12. stavka 1. i stavaka 3. i 5. ovog članka; i

(b) Komisiji podnijele dokaze o:

i. dugoročnom učinku klimatskih promjena koji dovodi do prekomjernih emisija ili smanjenja ponora koji su izvan njihove kontrole; ili

ii. učincima iznimno visokog udjela organskih tala na zemljištu kojim se gospodari, u odnosu na prosjek Unije, što dovodi do prekomjernih emisija, pod uvjetom da se ti učinci mogu pripisati praksama gospodarenja zemljištem koje su se primjenjivale prije stupanja na snagu Odluke br. 529/2013/EU;

(c) uključile u svoj najnoviji integrirani nacionalni energetski i klimatski plan dostavljen u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2018/1999 posebne mjere za očuvanje ili poboljšanje, po potrebi, svih ponora u tlu i spremnika te smanjenje osjetljivosti zemljišta na poremećaje u ekosustavu prouzročene klimatskim promjenama.

7. Iznos naknade iz stavka 6. ne smije premašiti 50 milijuna tona ekvivalenta CO_2 za Uniju u cjelini. Ako potražnja za naknadom premašuje maksimalni raspoloživi iznos naknade, ta se naknada proporcionalno raspodjeljuje među dotičnim državama članicama.

8. Dokazi iz stavka 6. točke (b) podtočke i. uključuju kvantitativnu procjenu učinaka na neto emisije ili neto uklanjanja, u milijunima tona ekvivalenta CO_2 za zahvaćeno područje, a temelje se na usporedivim i pouzdanim kvantitativnim pokazateljima, geografski eksplicitnim podacima i najboljim dostupnim znanstvenim dokazima. Ti pokazatelji i podaci te ti dokazi temelje se na uočenim promjenama koje obuhvaćaju barem razdoblje od 2001. do 2025. te na znanstveno pregledanim projekcijama i opažanjima za razdoblje od 2026. do 2030. Ti pokazatelji i podaci i ti dokazi odražavaju pozadinske srednjoročne ili dugoročne promjene klimatskih značajki relevantnih za sektor LULUCF-a, kao što su aridnost, srednje temperature, srednje oborine, dani mraza, trajanje meteoroloških suša ili suša uzrokovanih gubitkom vlage u tlu.

9. Dokazi iz stavka 6. točke (b) podtočke ii. obuhvaćaju obrazloženje da udio organskih tala na površini zemljišta kojim se gospodari za dotičnu državu članicu premašuje prosječni udio Unije za godinu 2030. Dokazi obuhvaćaju kvantitativnu analizu, u milijunima tona ekvivalenta CO_2, prijavljenih emisija koje su posljedica preostalih učinaka na organska tla kojima se gospodari, utemeljenu na pregledanim opažanjima za razdoblje 2026. – 2030., usporedivim i pouzdanim geografski eksplicitnim podacima te najboljim dostupnim znanstvenim dokazima, posebno o sličnim lokacijama u dotičnoj državi članici. Uz dokaze se prilaže i opis mjera politike koje se trenutačno provode kako bi se negativni učinci preostalih učinaka na organska tla kojima se gospodari sveli na najmanju moguću mjeru.

10. Do 12. svibnja 2024. Komisija provedbenim aktima utvrđuje strukturu, format, tehničke pojedinosti i postupak za dostavljanje dokaza iz stavka 6. točke (b) ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 16.a.

11. Komisija objavljuje dokaze iz stavka 6. točke (b) koje podnosi država članica i može zatražiti od države članice podnošenje dodatnih dokaza ako, nakon provjere informacija koje je primila od države članice, zaključi da te informacije nisu dovoljno opravdane ili da su nerazmjerne.

Članak 13.c

Upravljanje

Ako Komisija na temelju sveobuhvatnog preispitivanja koje provede 2032. utvrdi da, uzimajući u obzir fleksibilne mogućnosti iskorištene u skladu s člancima 12. i 13.b, nije ostvaren proračun za razdoblje 2026.–2029. iz članka 4. stavka 4., iznos jednak iznosu u tonama ekvivalenta CO_2 viška neto emisija stakleničkih plinova, pomnožen s faktorom 1,08, dodaje se iznosu neto emisije stakleničkih plinova koji ta država članica prijavi 2030., u skladu s mjerama donesenima na temelju članka 15.

Članak 13.d

Korektivne mjere

1. Ako Komisija tijekom svoje godišnje ocjene na temelju članka 29. Uredbe (EU) 2018/1999 utvrdi da država članica ne ostvaruje dovoljan napredak prema ostvarenju svojeg cilja utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 3. ove Uredbe, uzimajući u obzir putanju i proračun utvrđen u skladu s člankom 4. stavkom 4. ove Uredbe, kao i fleksibilne mogućnosti na temelju ove Uredbe, ta država članica u roku od tri mjeseca Komisiji podnosi plan korektivnih mjera koji uključuje:

(a) detaljno objašnjenje razloga zbog kojih ne ostvaruje dovoljan napredak;

(b) procjenu načina na koji se financijskim sredstvima Unije podupiru napori koje ulaže u ispunjavanje cilja i proračuna te načina na koji namjerava upotrijebiti takva sredstva za napredak prema njihovu ispunjavanju;

(c) dodatne mjere, kojima se dopunjuje integrirani nacionalni energetski i klimatski plan te države članice na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 ili jača njegova provedba, koje će provesti kako bi domaćim politikama i mjerama te provedbom mjera Unije ispunila svoj cilj utvrđen u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili proračun utvrđen u skladu s člankom 4. stavkom 4., uz detaljnu procjenu predviđenih neto uklanjanja stakleničkih plinova koja bi proizašla iz tih mjera, na temelju kvantitativnih podataka, ako su dostupni;

(d) strogi raspored provedbe takvih mjera kojim se omogućuje ocjena godišnjeg napretka u provedbi.

Ako je država članica osnovala nacionalno savjetodavno tijelo za klimu, može zatražiti savjet tog tijela kako bi utvrdila potrebne mjere iz točke (c).

2. Europska agencija za okoliš u skladu sa svojim godišnjim programom rada pomaže Komisiji pri ocjenjivanju svih takvih planova korektivnih mjera.

3. Komisija može izdati mišljenje o pouzdanosti planova korektivnih mjera podnesenih u skladu sa stavkom 1. te u tom slučaju to čini u roku od četiri mjeseca od primitka tih planova. Dotična država članica u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir mišljenje Komisije te može na odgovarajući način revidirati svoj plan korektivnih mjera. Ako predmetna država članica ne postupi u skladu s mišljenjem ili s većim dijelom mišljenja, dužna je Komisiji dostaviti obrazloženje.

4. Svaka država članica objavljuje svoj plan korektivnih mjera iz stavka 1. i sva obrazloženja iz stavka 3. Komisija objavljuje svoje mišljenje iz stavka 3.”;

12. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Do 15. ožujka 2027. za razdoblje od 2021. do 2025. odnosno do 15. ožujka 2032. za razdoblje od 2026. do 2030. države članice Komisiji podnose izvješće o usklađenosti koje se temelji na godišnjim skupovima podataka i koje uključuje bilancu ukupnih emisija i ukupnih uklanjanja za relevantno razdoblje za svaku od obračunskih kategorija zemljišta iz članka 2. stavka 1. točki od (a) do (f), za razdoblje od 2021. do 2025. i iz članka 2. stavka 2. točki od (a) do (j) za razdoblje od 2026. godine do 2030., primjenjujući pravila za obračun utvrđena ovom Uredbom.

Izvješće o usklađenosti uključuje procjenu:

(a) politika i mjera u pogledu mogućih kompromisa, među ostalim barem u odnosu na druge okolišne ciljeve i strategije Unije, kao što su one utvrđene u Osmom programu djelovanja za okoliš utvrđenom u Odluci (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća (*), u Strategiji EU-a za bioraznolikost do 2030. i u Komunikaciji Komisije od 11. listopada 2018. o održivom biogospodarstvu za Europu: Jačanje veze gospodarstva, društva i okoliša;

(b) načina na koji su države članice uzele u obzir načelo „ne nanosi bitnu štetu” pri donošenju svojih politika i mjera za ispunjavanje svojeg cilja utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 3. ili svojeg proračuna utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 4., u mjeri u kojoj je to relevantno;

(c) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama, uključujući politike i mjere za smanjenje osjetljivosti zemljišta na prirodne nepogode i klimu;

(d) sinergija između ublažavanja klimatskih promjena i bioraznolikosti.

Izvješće o usklađenosti prema potrebi sadržava pojedinosti o namjeri iskorištavanja fleksibilnih mogućnosti iz članka 11. i s njima povezanih količina ili o iskorištavanju takvih fleksibilnih mogućnosti i s njima povezanih količina. Države članice objavljuju izvješća o usklađenosti u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) 2018/1999.

_____

(*) Odluka (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. travnja 2022. o Općem programu djelovanja Unije za okoliš do 2030. (SL L 114, 12.4.2022., str. 22.).”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„1.a U slučaju promjene metodologije koju primjenjuju države članice, Komisija može primijeniti metodološke prilagodbe na podatke iz inventara emisija stakleničkih plinova koje je dostavila svaka država članica i koji su potvrđeni u skladu s člankom 38. Uredbe (EU) 2018/1999. Međutim, takve metodološke prilagodbe za potrebe procjene usklađenosti s ciljem Unije za 2030. ne smiju utjecati na vrijednost neto uklanjanja od 310 milijuna tona ekvivalenta CO_2 kao zbroja vrijednosti neto uklanjanja stakleničkih plinova (u kt ekvivalenta CO_2) 2030. za države članice navedene u stupcu D Priloga II.a i na ciljeve iz stupca C tog priloga.

1b. Države članice koje navedu da namjeravaju iskoristiti fleksibilnu mogućnost iz članka 13.b stavka 6. u posebnim odjeljcima izvješća opisuju mjere poduzete za ublažavanje ili poništavanje učinaka navedenih u članku 13.b stavku 6. točci (b), kao i uočene i očekivane učinke tih mjera.

1c. Komisija provodi sveobuhvatno preispitivanje izvješća o usklađenosti iz stavka 1. ovog članka radi procjene usklađenosti s člankom 4.

Usporedno s tim sveobuhvatnim preispitivanjem Komisija procjenjuje kako je načelo „ne nanosi bitnu štetu” uzeto u obzir na temelju stavka 1. točke (b). U tom pogledu Komisija prije svoje prve procjene izdaje smjernice o primjeni načela „ne nanosi bitnu štetu” za potrebe ove Uredbe.”;

13. u članku 15. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 16. radi dopune ove Uredbe kako bi se utvrdila pravila za evidentiranje i točno provođenje sljedećih operacija u registru Unije:

(a) bilježenje količine emisija i uklanjanja za svaku obračunsku kategoriju zemljišta i kategoriju izvješćivanja za zemljišta u svakoj državi članici;

(b) provođenje svih metodoloških prilagodbi provedenih na temelju članka 14. stavka 1.a;

(c) upotreba fleksibilnih mogućnosti iz članaka 12., 13., 13.a i 13.b; i

(d) procjena usklađenosti na temelju članka 13.c.”;

14. umeće se sljedeći članak:

„*Članak 16.a*

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za klimatske promjene, osnovan člankom 44. stavkom 3. Uredbe (EU) 2018/1999. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

_____

(*) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).";

15. članak 17. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 17.*

Preispitivanje

1. Ova se Uredba preispituje uzimajući u obzir, među ostalim:

(a) međunarodna kretanja;

(b) napore uložene u postizanje dugoročnih ciljeva Pariškog sporazuma; i

(c) pravo Unije, među ostalim u pogledu obnove prirode.

Na temelju nalaza iz izvješća sastavljenog na temelju članka 14. stavka 3. i rezultata procjene provedene na temelju članka 13. stavka 2. točke (b) ili na temelju provjere provedene na temelju članka 37. stavka 4.a Uredbe (EU) 2018/1999, Komisija prema potrebi podnosi prijedloge kojima se osigurava poštovanje cjelovitosti općeg cilja Unije u pogledu cilja neto uklanjanja stakleničkih plinova do 2030. utvrđenog u skladu s člankom 4. stavkom 2. ove Uredbe i doprinosa tog cilja ciljevima Pariškog sporazuma.

2. Komisija najkasnije šest mjeseci nakon prvog globalnog pregleda stanja dogovorenog na temelju članka 14. Pariškog sporazuma podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o primjeni ove Uredbe. Izvješće se temelji na najnovijim dostupnim podacima koje su države članice dostavile na temelju Uredbe (EU) 2018/1999 i na članku 4. stavku 4. Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća (*). S obzirom na nužno jačanje smanjenja i uklanjanja emisija stakleničkih plinova u Uniji i nastojanja da se provede socijalno pravedna tranzicija te posebno s obzirom na potrebu za dodatnim politikama i mjerama Unije, izvješće prema potrebi uključuje sljedeće:

(a) procjenu učinaka fleksibilnih mogućnosti iz članka 11.;

(b) procjenu doprinosa ove Uredbe cilju klimatske neutralnosti i prijelaznim klimatskim ciljevima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1119;

(c) procjenu doprinosa ove Uredbe ciljevima iz Pariškog sporazuma;

(d) procjenu učinaka koje obveze utvrđene u ovoj Uredbi u bilo kojoj kategoriji zemljišta i sektora obuhvaćenih člankom 2. imaju na društvo i rad u državama članicama, uključujući rodnu ravnopravnost i radne uvjete, kako na nacionalnoj tako i na regionalnoj razini;

(e) procjenu napretka postignutog na međunarodnoj razini u pogledu pravila kojima se uređuju članak 6. stavci 2. i 4. Pariškog sporazuma i, prema potrebi, prijedloge za izmjenu ove Uredbe, posebno kako bi se izbjeglo dvostruko računanje i primijenile odgovarajuće prilagodbe;

(f) procjenu trenutačnih trendova i budućih projekcija u pogledu emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz zemljišta pod usjevima, travnjaka i močvarnih zemljišta te regulatorne mogućnosti kako bi se osigurala dosljednost tih trendova i projekcija s ciljem postizanja dugoročnog smanjenja emisija stakleničkih plinova u svim sektorima gospodarstva u skladu s ciljem klimatske neutralnosti Unije i prijelaznim klimatskim ciljevima Unije utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1119;

(g) trenutačna kretanja i buduće projekcije u pogledu emisija stakleničkih plinova iz sljedećih kategorija izvješćivanja te regulatorne mogućnosti kako bi se osigurala dosljednost tih trendova i projekcija s ciljem postizanja dugoročnog smanjenja emisija stakleničkih plinova u svim sektorima gospodarstva u skladu s ciljem klimatske neutralnosti Unije i prijelaznim klimatskim ciljevima Unije utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1119:

i. crijevna fermentacija;

ii. gospodarenje stajskim gnojem;

iii. uzgoj riže;

iv. poljoprivredna tla;

v. propisano spaljivanje savana;

vi. spaljivanje poljoprivrednih ostataka u poljima;

vii. primjena sredstava za kalcifikaciju;

viii. upotreba uree;

ix. ostala gnojiva koja sadržavaju ugljik;

x. ostalo.

U tom se izvješću, prema potrebi, uzimaju u obzir učinci dobne strukture šume, među ostalim ako su ti učinci povezani s posebnim ratnim ili poslijeratnim okolnostima, na znanstveno potkrijepljen, pouzdan i transparentan način te s ciljem osiguravanja dugoročne otpornosti i sposobnosti šuma za prilagodbu.

U tom se izvješću, nakon donošenja odgovarajuće znanstveno utemeljene metodologije za izvješćivanje i na temelju napretka u izvješćivanju i najnovijih dostupnih znanstvenih informacija, može procijeniti izvedivost analize i učinak izvješćivanja o emisijama i uklanjanju stakleničkih plinova iz dodatnih sektora, kao što su morski i slatkovodni okoliš, kao i relevantne regulatorne mogućnosti.

Nakon izvješća i uzimajući u obzir važnost pravednog doprinosa svakog sektora cilju klimatske neutralnosti Unije i prijelaznim klimatskim ciljevima Unije na temelju Uredbe (EU) 2021/1119, Komisija prema potrebi podnosi zakonodavne prijedloge. Konkretno, u prijedlozima se mogu utvrditi ciljevi Unije i država članica za emisije i uklanjanje stakleničkih plinova, uzimajući u obzir mogući deficit koji svaka država članica akumulira do 2030.

Europski znanstveni savjetodavni odbor za klimatske promjene osnovan u skladu s člankom 10.a Uredbe (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (**) („Savjetodavni odbor“) može na vlastitu inicijativu pružati znanstvene savjete ili objavljivati izvješća o mjerama Unije, klimatskim ciljevima, godišnjim razinama emisija i uklanjanja te fleksibilnim mogućnostima u skladu s ovom Uredbom. Komisija razmatra relevantne savjete i izvješća Savjetodavnog odbora, posebno u pogledu budućih mjera čija je svrha daljnje smanjenje emisija i povećanje uklanjanja u podsektorima obuhvaćenima ovom Uredbom.

3. U roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu zakonodavnog akta o regulatornom okviru Unije za certifikaciju za uklanjanje ugljika Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o mogućim koristima i kompromisima u vezi s uključivanjem dugovječnih proizvoda za skladištenje ugljika dobivenih iz održivih izvora koji imaju neto pozitivan učinak sekvestracije ugljika u područje primjene ove Uredbe. U izvješću se procjenjuje kako uzeti u obzir izravne i neizravne emisije i uklanjanja stakleničkih plinova povezanih s tim proizvodima, kao što su oni koji proizlaze iz prenamjene zemljišta i posljedični rizici od istjecanja povezanih emisija, kao i moguće koristi i kompromise u odnosu na druge okolišne ciljeve Unije, posebno ciljeve u području bioraznolikosti. Prema potrebi, u izvješću se može razmotriti postupak za uključivanje održivih proizvoda za skladištenje ugljika u područje primjene

ove Uredbe, na način koji je u skladu s drugim okolišnim ciljevima Unije, kao i smjernicama IPCC-a koje je usvojila Konferencija stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime ili Konferencija stranaka koja služi kao sastanak stranaka Pariškog sporazuma. Izvješće Komisije prema potrebi može biti popraćeno zakonodavnim prijedlogom za odgovarajuću izmjenu ove Uredbe.

_____

(*) Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi") (SL L 243, 9.7.2021., str. 1).

(**) Uredba (EZ) br. 401/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o Europskoj agenciji za okoliš i Europskoj informacijskoj i promatračkoj mreži za okoliš (SL L 126, 21.5.2009., str. 13.).";

16. Prilog I. mijenja se u skladu s Prilogom I. ovoj Uredbi o izmjeni;

17. Prilog II. mijenja se u skladu s Prilogom II. ovoj Uredbi o izmjeni;

18. u Prilogu III. unos za Ujedinjenu Kraljevinu briše se;

19. tekst naveden u Prilogu III. ovoj Uredbi o izmjeni umeće se kao Prilog II.a.

20. u Prilogu IV., dio C, unos za Ujedinjenu Kraljevinu briše se;

21. Prilog VI. mijenja se u skladu s Prilogom IV. ovoj Uredbi o izmjeni;

22. u prilogu VII. unos za Ujedinjenu Kraljevinu briše se.

Članak 2.

Uredba (EU) 2018/1999 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. dodaju se sljedeće točke:

„63. ‚geografski informacijski sustav' znači računalni sustav za izdvajanje, pohranu, analizu i prikazivanje georeferenciranih podataka;

64. ‚geoprostorni obrazac' znači elektronički obrazac zahtjeva koji uključuje informatičku aplikaciju koja se temelji na geografskom informacijskom sustavu kojim se korisnicima omogućuje da prostorno prijave poljoprivredne parcele gospodarstva i nepoljoprivredne površine za koje se zahtijeva plaćanje.";

2. u članku 4. točka (a) podtočka 1.ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. obveze i nacionalni ciljevi države članice za neto uklanjanja stakleničkih plinova u skladu s člankom 4. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2018/841;";

3. u članku 9. stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(e) dosljednost relevantnih mjera financiranja, uključujući relevantni udio prihoda ostvarenih dražbovnom prodajom emisijskih jedinica u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama u skladu s Direktivom 2003/87/EZ koji se upotrebljavaju za korištenje zemljišta, prenamjenu zemljišta i šumarstvo, potpora Unije i upotreba fondova Unije kao što su instrumenti zajedničke poljoprivredne politike, politike i mjere, u pogledu ispunjenja obveza, ciljeva i proračuna država članica utvrđenih u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2018/841.";

4. u članku 26. stavku 6. dodaje se sljedeća točka:

„(c) izmijenila dio 3. Priloga V. radi ažuriranja popisa kategorija u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije.";

5. u članku 37. umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ako Komisija tijekom početne provjere provedene na temelju stavka 4. ovog članka utvrdi da je razlika između godišnjeg prosjeka neto uklanjanja u godinama navedenima u članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/841 koju je prijavila država članica u inventaru stakleničkih plinova 2020. i 2023. ili u naknadno dostavljenom inventaru veća od 500 kt ekvivalenta CO_2, Komisija provjerava:

(a) transparentnost, točnost, dosljednost, usporedivost i potpunost dostavljenih podataka; i

(b) da se izvješćivanje o LULUCF-u provodi na način koji je u skladu sa smjernicama UNFCCC-a ili pravilima Unije.

Komisija objavljuje rezultate te provjere.";

6. članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Komisija 2025. provodi sveobuhvatno preispitivanje podataka iz nacionalnih inventara koje su dostavile države članice u skladu s člankom 26. stavkom 4. ove Uredbe kako bi se utvrdili godišnji ciljevi smanjenja neto emisija stakleničkih plinova država članica na temelju članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/841 i radi utvrđivanja godišnjih emisijskih kvota država članica na temelju članka 4. stavka 3. Uredbe (EU) 2018/842.";

(b) u stavku 2. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Sveobuhvatno preispitivanje iz stavaka 1. i 1.a uključuje:";

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Po okončanju sveobuhvatnog preispitivanja provedenog na temelju stavka 1. ovog članka Komisija provedbenim aktima utvrđuje ukupni zbroj emisija za relevantne godine koji proizlazi iz ispravljenih podataka iz inventara za svaku državu članicu podijeljenih između podataka o emisiji relevantnih za članak 9. Uredbe (EU) 2018/842 i podataka o emisijama iz dijela 1. točke (c) Priloga V. ovoj Uredbi te kako bi utvrdila ukupni zbroj emisija i uklanjanja relevantnih za članak 4. Uredbe (EU) 2018/841.";

7. Prilog V. mijenja se u skladu s Prilogom V. ovoj Uredbi o izmjeni.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 19. travnja 2023.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednica*
R. METSOLA	J. ROSWALL

PRILOG I.

U Prilogu I. Uredbi (EU) 2018/841 odjeljak B zamjenjuje se sljedećim:

„B. Spremnici ugljika iz članka 5. stavka 4.:

(a) živa biomasa;

(b) listinac ([1]);

(c) mrtvo drvo[1];

(d) mrtva organska tvar ([2]);

(e) mineralna tla;

(f) organska tla;

(g) drvni proizvodi za obračunske kategorije zemljišta pošumljeno zemljište i šumsko zemljište kojim se gospodari.”.

([1]) Primjenjuje se samo na pošumljeno zemljište i na šumsko zemljište kojim se gospodari.

([2]) Primjenjuje se samo na iskrčeno zemljište, zemljište pod usjevima kojim se gospodari, travnjak kojim se gospodari i močvarno zemljište kojim se gospodari.

PRILOG II.

Prilog II. Uredbi (EU) 2018/841 mijenja se kako slijedi:

1. unosi za Španjolsku, Sloveniju i Finsku zamjenjuju se sljedećim:

„Država članica	Površina (ha)	Lisnati šumski pokrov (%)	Visina drveća (m)
Španjolska	1,0	20 Od dostave podataka iz inventara stakleničkih plinova 2028. nadalje: 10	3
Slovenija	0,25	10	5
Finska	0,25	10	5”

2. unos za Ujedinjenu Kraljevinu briše se.

PRILOG III.

„PRILOG II.a

Cilj Unije (stupac D), prosječni podaci iz inventara stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018. (stupac B) i nacionalni ciljevi država članica (stupac C) iz članka 4. stavka 3. koje je potrebno ostvariti 2030.

A	B	C	D
Država članica	Prosječni podaci iz inventara stakleničkih plinova za 2016., 2017. i 2018. (kt ekvivalenta CO_2), podaci dostavljeni 2020.	Ciljevi država članica za 2030. (kt ekvivalenta CO_2)	Vrijednost neto uklanjanja stakleničkih plinova u kt ekvivalenta CO_2 2030., podaci dostavljeni 2020. (stupci B + C)
Belgija	- 1 032	- 320	- 1 352
Bugarska	- 8 554	- 1 163	- 9 718
Češka	- 401	- 827	- 1 228
Danska	5 779	- 441	5 338
Njemačka	- 27 089	- 3 751	- 30 840
Estonija	- 2 112	- 434	- 2 545
Irska	4 354	- 626	3 728
Grčka	- 3 219	- 1 154	- 4 373
Španjolska	- 38 326	- 5 309	- 43 635
Francuska	- 27 353	- 6 693	- 34 046
Hrvatska	- 4 933	- 593	- 5 527
Italija	- 32 599	- 3 158	- 35 758
Cipar	- 289	- 63	- 352
Latvija	- 6	- 639	- 644
Litva	- 3 972	- 661	- 4 633
Luksemburg	- 376	- 27	- 403
Mađarska	- 4 791	- 934	- 5 724
Malta	4	- 2	2
Nizozemska	4 958	- 435	4 523
Austrija	- 4 771	- 879	- 5 650
Poljska	- 34 820	- 3 278	- 38 098
Portugal	- 390	- 968	- 1 358
Rumunjska	- 23 285	- 2 380	- 25 665
Slovenija	67	- 212	- 146
Slovačka	- 6 317	- 504	- 6 821
Finska	- 14 865	- 2 889	- 17 754
Švedska	- 43 366	- 3 955	- 47 321
EU-27/Unija	- 267 704	- 42 296	- 310 000”

PRILOG IV.

Prilog VI. Uredbi (EU) 2018/841 mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) procjene ukupnih godišnjih emisija za te vrste prirodnih nepogoda za razdoblje od 2001. do 2020. razvrstane prema obračunskim kategorijama zemljišta u razdoblju od 2021. do 2025. i kategorijama izvješćivanja za zemljišta u razdoblju od 2026. do 2030.;”;

(b) točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako nakon izračuna pozadinske razine na temelju točke 2. ovog Priloga emisije u određenoj godini u razdobljima od 2021. do 2025. za obračunske kategorije pošumljenog zemljišta i šumskog zemljišta kojim se gospodari iz članka 2. stavka 1. prelaze pozadinsku razinu zajedno s marginom, količina emisija koja premašuje pozadinsku razinu može se isključiti u skladu s člankom 10. Margina je jednaka stupnju vjerojatnosti od 95 %.”;

(c) točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Sljedeće emisije nisu izuzete od primjene članka 10.:

(a) emisije nastale iz djelatnosti sječe i sanitarne sječe koje su se odvijale na zemljištu nakon pojave prirodnih nepogoda;

(b) emisije nastale propisanim spaljivanjem koje se odvilo na zemljištu u bilo kojoj godini u razdoblju od 2021. do 2025.;

(c) emisije na zemljištima koja su iskrčena nakon pojave prirodnih nepogoda.”;

(d) točka 5. mijenja se kako slijedi:

i. briše se točka (a);

ii. točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) dokaz da tijekom preostalog razdoblja od 2021. do 2025. nije došlo do krčenja šuma na zemljištima koja su bila pogođena prirodnim nepogodama zbog kojih su emisije isključene iz obračuna;

(c) opis provjerljivih metoda i kriterija za identificiranje krčenja šuma na tim zemljištima sljedećih godina u razdoblju od 2021. do 2025.”;

iii. točke (d) i (e) brišu se;

(e) dodaje se sljedeća točka:

„6. Zahtjevi u pogledu informacija u skladu s člankom 10. stavkom 2. i člancima 13. i 13.b uključuju sljedeće:

(a) identifikaciju svih kopnenih površina pogođenih prirodnim nepogodama u toj određenoj godini, uključujući njihovu geografsku lokaciju, razdoblje i vrste prirodnih nepogoda;

(b) ako je izvedivo, opis mjera koje je država članica poduzela da spriječi ili ograniči utjecaj tih prirodnih nepogoda;

(c) ako je izvedivo, opis mjera koje je država članica poduzela za sanaciju zemljišta pogođenog tim prirodnim nepogodama.”.

PRILOG V.

U Prilogu V. Uredbi (EU) 2018/1999 dio 3. zamjenjuje se sljedećim:

„**Dio 3.**

Metodologije za praćenje i izvješćivanje u sektoru LULUCF-a

Za praćenje i izvješćivanje u sektoru LULUCF-a države članice upotrebljavaju geografski eksplicitne podatke o prenamjeni zemljišta u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova. Komisija pruža odgovarajuću potporu i pomoć državama članicama kako bi se osigurala dosljednost i transparentnost prikupljenih podataka. Države članice potiču se da istraže sinergije i mogućnosti za konsolidaciju izvješćivanja s drugim relevantnim područjima politike i da teže inventarima stakleničkih plinova koji omogućuju interoperabilnost s relevantnim elektroničkim bazama podataka i geografskim informacijskim sustavima, uključujući:

(a) sustav za praćenje jedinica za korištenje zemljišta sa zemljištem s velikim zalihama ugljika, kako je definirano u članku 29. stavku 4. Direktive (EU) 2018/2001;

(b) sustav za praćenje jedinica za korištenje zemljišta koje su zaštićene, definirane kao zemljište obuhvaćeno jednom ili više sljedećih kategorija:

— zemljište veoma važno za očuvanje bioraznolikosti kako je definirano člankom 29. stavkom 3. Direktive (EU) 2018/2001,

— područja od značaja za Zajednicu te posebna područja očuvanja usvojena te određena u skladu s člankom 4. Direktive Vijeća 92/43/EEZ (*) i jedinice zemljišta izvan njih koje podliježu mjerama zaštite i očuvanja na temelju članka 6. stavaka 1. i 2. te direktive kako bi se ispunili ciljevi očuvanja područja,

— lokalitete za razmnožavanje i odmor vrsta navedenih u Prilogu IV. Direktivi 92/43/EEZ koji podliježu mjerama zaštite na temelju članka 12. te direktive,

— prirodna staništa navedena u Prilogu I. Direktivi 92/43/EEZ i staništa vrsta navedena u Prilogu II. Direktivi 92/43/EEZ koja se nalaze izvan područja od značaja za Zajednicu ili posebnih područja očuvanja i koja pridonose tim staništima i vrstama koje postižu povoljno stanje očuvanosti na temelju članka 2. te direktive ili koje se mogu podvrgnuti preventivnim i sanacijskim mjerama na temelju Direktive 2004/35/EZ (**),

— posebna zaštićena područja razvrstana na temelju članka 4. Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (***) i jedinice zemljišta izvan tih područja koje podliježu mjerama zaštite i očuvanja na temelju članka 4. Direktive 2009/147/EZ i članka 6. stavka 2. Direktive 92/43/EEZ kako bi se ispunili ciljevi očuvanja područja,

— jedinice zemljišta koje podliježu mjerama za očuvanje ptica za koje se prijavi da nemaju siguran status na temelju članka 12. Direktive 2009/147/EZ kako bi se ispunili zahtjevi iz članka 4. stavka 4. druge rečenice te direktive o nastojanju sprječavanja onečišćavanja ili pogoršavanja stanja staništa ili ispunio zahtjev iz članka 3. te direktive o očuvanju i održavanju dovoljne raznolikosti i područja staništa za vrste ptica,

— sva druga staništa koja država članica odredi za svrhe jednake onima utvrđenima u direktivama 92/43/EEZ i 2009/147/EZ,

— jedinice zemljišta koje podliježu mjerama potrebnima za zaštitu i osiguravanje sprečavanja pogoršanja ekološkog stanja onih tijela površinskih voda iz članka 4. stavka 1. točke (a) podtočke iii. Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (****),

— prirodne naplavne ravnice ili područja za zadržavanje poplavnih voda koje štite države članice u vezi s upravljanjem rizicima od poplava na temelju Direktive 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*****),

— zaštićena područja koja su odredile države članice za postizanje ciljeva zaštićenih područja;

(c) sustav za praćenje jedinica za korištenje zemljišta na kojima se provodi obnova, definiranih kao zemljište obuhvaćeno jednom od sljedećih kategorija ili više njih:

— područja od značaja za Zajednicu, posebna područja očuvanja i posebna zaštićena područja opisana u točki (b), zajedno s jedinicama zemljišta izvan njih za koje je utvrđeno da trebaju mjere obnove ili kompenzacijske mjere za postizanje ciljeva očuvanja područja,

— staništa vrsta divljih ptica iz članka 4. stavka 2. Direktive 2009/147/EZ ili navedenih u ovom Prilogu I., koja se nalaze izvan posebnih zaštićenih područja i za koja je utvrđeno da trebaju mjere obnove za svrhe Direktive 2009/147/EZ,

— prirodna staništa navedena u Prilogu I. Direktivi 92/43/EEZ i staništa vrsta navedena u Prilogu II. toj direktivi koja se nalaze izvan područja od značaja za Zajednicu ili posebnih područja očuvanja i za koje je utvrđeno da trebaju mjere obnove za postizanje povoljnog stanja očuvanosti na temelju Direktive 92/43/EEZ ili za koje je utvrđeno da trebaju sanacijske mjere u smislu članka 6. Direktive 2004/35/EZ,

— područja za koja je utvrđeno da im je potrebna obnova ili su podložna mjerama za sprečavanje pogoršanja na temelju plana za obnovu prirode koji se primjenjuje u državi članici,

— jedinice zemljišta koje podliježu mjerama potrebnima za obnovu u dobro ekološko stanje tijela površinskih voda iz članka 4. stavka 1. točke (a) podtočke iii. Direktive 2000/60/EZ ili mjerama potrebnima za obnovu takvih tijela u visoko ekološko stanje kad se to zahtijeva zakonom,

— jedinice zemljišta koje podliježu mjerama za ponovnu uspostavu i obnovu močvarnih područja, kako je navedeno u dijelu B. točki vii. Priloga VI. Direktive 2000/60/EZ,

— područja kojima je potrebna obnova ekosustava kako bi se postiglo dobro stanje ekosustava u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća (******);

(d) sustav za praćenje sljedećih jedinica za korištenje zemljišta s visokim klimatskim rizikom:

— područja koja podliježu naknadi na temelju članka 13.b stavaka 5. i 6. Uredbe (EU) 2018/841,

— područja iz članka 5. stavka 1. Direktive 2007/60/EZ,

— područja utvrđena u nacionalnoj strategiji za prilagodbu država članica s visokim prirodnim rizicima i onima izazvanima ljudskim djelovanjem, podložna mjerama smanjenja rizika od katastrofa povezanih s klimom;

(e) sustav za praćenje zaliha ugljika u tlu, koji se među ostalim koristi godišnjim skupovima podataka iz istraživanja LUCAS (Okvirno istraživanje uporabe i pokrivenosti zemljišta).

Inventarom stakleničkih plinova omogućuje se razmjena i integracija podataka između elektroničkih baza podataka i geografskih informacijskih sustava kako bi se olakšala njihova usporedivost i javna dostupnost.

Za razdoblje 2021. –2025. države članice upotrebljavaju najmanje metodologije prve razine (Tier 1) u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova, osim za spremnik ugljika koji obuhvaća najmanje 25 % emisija ili uklanjanja u kategoriji izvora ili ponora koja je prioritet u nacionalnom sustavu inventara države članice jer njezina procjena ima znatan utjecaj na ukupan inventar stakleničkih plinova te zemlje u smislu apsolutne razine emisija i uklanjanja, na trend emisija i uklanjanja ili na nesigurnosti u pogledu emisija i uklanjanja u kategorijama korištenja zemljišta, a u tom se slučaju upotrebljavaju najmanje metodologije druge razine (Tier 2) u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.

Od dostave podataka iz inventara stakleničkih plinova 2028. nadalje države članice upotrebljavaju najmanje metodologije druge razine (Tier 2) u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova, a što je prije moguće i najkasnije od dostave podataka iz inventara stakleničkih plinova 2030. nadalje države članice za sve procjene emisija i uklanjanja iz spremnika ugljika koji potpadaju pod područja jedinica za korištenje zemljišta s velikim zalihama ugljika iz točke (a), područja jedinica za korištenje zemljišta pod zaštitom ili obnovom iz točaka (b) i (c) i područja jedinica za korištenje zemljišta pod visokim budućim klimatskim rizicima iz točke (d) primjenjuju metodologije treće razine (Tier 3) u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.

Neovisno o prethodnom podstavku, ako područje iz bilo koje pojedinačne kategorije navedene u točkama od (a) do (d) čini manje od 1 % površine zemljišta kojim se gospodari koje je prijavila država članica, države članice upotrebljavaju najmanje metodologije druge razine (Tier 2) u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.

_____

(*) Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22.7.1992., str. 7.).

(**) Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

(***) Direktiva 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica (SL L 20, 26.1.2010., str. 7.).

(****) Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (SL L 327, 22.12.2000., str. 1.).

(*****) Direktiva 2007/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2007. o procjeni i upravljanju rizicima od poplava (SL L 288, 6.11.2007., str. 27.).

(******) Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (SL L 198, 22.6.2020., str. 13.).”.